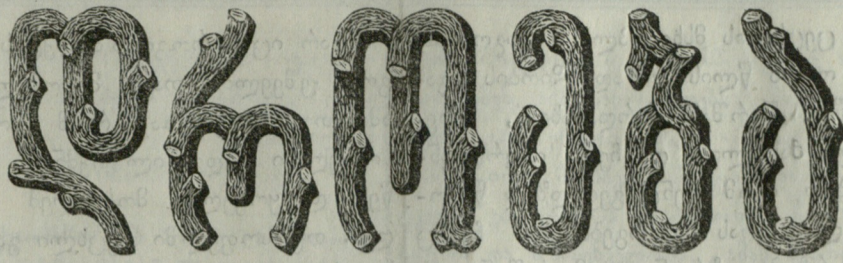

რედაქცია

სიმონსონოვის ქუჩაზე, ნაზაროვის სახლში, პირველ კლასიკურ გიმნაზიის უკან.
სელან-ძაწკრა, მიიღება თბილისში «დროების» რედაქციაში, ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: В. Тифлиси, 1-я редакция «Дროба»
«დროების» ფასი
მთელის წლისა... 9 მან. სამის თვისა... 3 მან.
ექსნის თვისა... 5 მან. ერთის თვისა... 1 მან.

ფასი განცხადებისა

სკრიპონზე რუკაჲ. განცხადებები მიიღება მარტო კრესულს და სხვა ენებზედ.
თუ საჭიროება მიიჩნოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოცხადებულ წერილებს. დაუბეჭდველ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბეჭდვს ავტორს.
ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკი

ბამონდის ყოველ დღე ორზაბათს ბარდა.

მისის იმპერატორების დიდებულების სასახლის პამერგერის თავადი იაზონ დიმიტრის ძე მთუმანოვის ქრივი კნენა ანნა ივანეს ასული, მისი ქალები და სიძე თავადი ნიკოლოზ პაოლეს-ძე შრუთსოვი უმორჩილესად სთხოვენ ნათესაეთა და ნაცნობთა განსვენებულის თავადის იაზონ დიმიტრის-ძე მთუმანოვისას მობძანდენ მის სახლში კვირას, 9-ს ოქტომბერს, ცხედრის მანქის სობოროში წასასვენებლად. სხედარი დასაფლავებდა საგვარეულო აკლდამაში, სურფ-პარაპეტის ეკლესიის გალავანში. (2-2)

რის საძირკვლის ჩაყრის დღესასწაულობა დადგენილი ცერემონიით გადაინადეს და ნასადილევის ორ საათზე გაათავეს.

იმ უბედურობის თაობაზე, რომელიც დაბა ზივონკში ებრაელების სინაგოგაში მოხდა, უფრო ვრცელი ცნობებია; ამ ცნობებიდან სჩანს, რომ 46 ებრაელი მომკვდარა და 50 დამახინჯებულა; შიმის ზარი დასცა იმ გარემოებაში, რომ ერთს ებრაელის ქალს ტანისამოსზე ცუცხლი წაევიდა.

ბარლინი. «ჩრდილო-გერმანიის საზოგადო განზეთი» არდევს «ნოვოე ვრემიას» ცნობებს შესახებ მეხთარ-ფაშის წინადადებათა; მეხთარ ფაშას გერმანიასთან კავშირის სურვილი არ გამოუცხადებია, იმან მხოლოდ ხელ-მეორედ ირიგლა ბელგარიის, ეკვიპტის და სომხეთის საქმეებზე; ამისთანა საჩივრებით მან პეტერბურგში, ლონდონში და ვენაშიაც მიმართა.

ამბარბურში. სახელმწიფო შემოსავალი პირველ ნახევარ წლისა 286,741,511 მანეთამდინ აღის, მარშანდელზე 9,363,618 მანეთით ნაკლებია; გასავალი 314,801,348 მანეთია, 11,079,691 მანეთით მარშანდელზედ მომეტებული; ჩრდილო-დასავლეთის გუბერნიებში ახალ სამჯავრო დაწესებუ-

ლებათა გამართვისათვის დანიშნულია 237,675 მანეთი.

გზათა სამინისტრო პრეპეტს ადგენს იმის შესახებ, რომ უველა რკინის გზების ტარიფი მმართველობის მხედველობის ქვეშ იყვეს.

პენა. გუმინ მეხთარ-ფაშა მიღებულ იქმნა იმპერატორისაგან და დაესწრო ნადიმზედ შენბურენში

სოქია, დღეს გარეშე საქმეთა მინისტრი ბალაბანოვი პეტერბურგში მიდის და თან მიაქვს დამტკიცებული პირთა შესახებ იმ ხარჯის გადახდისა, რომელიც რუსეთს მოუვიდა ბულგარიაში ჯარების ყოლის დროს.

ლონდონი. გონკონგიდგან იწერებიან, რომ ჩინელები კანტონის ნავთ-სადგურს დაკეტას უპირობენ და იქ ჯარებს აგროვებენ.

კონსტანტინოპოლი. სმირნის გარეშე მოადგილეები, მეტადრე ჩესმასთან, მიწის-ძვრამ ძალიან დააზიანა; ბევრი სოფელი დაინგრა, 1000-მდე კაცი დაიღუპა.

ალექსანდრია. ახლო-მასდო ადგილებში ხოლერა კიდევ განდდა; ოთხი კაცი მოკვდა ამ სნეულობით.

ბირჟა
პეტერბურგი, 1883 წ.
100 მანათის კურსი სამის თვით ლონდონზე — 23 17/32, 23 3/16

Table with financial data, including interest rates and exchange rates. Includes a circular stamp on the right side.

არწრენის თეატრი.
ღმეს, 9-ს ოქტომბერს
წარმოდგენილი იქნება
I
არსენა
ღრამა 3 მოკმ. ა. მოჩხუბარიძისა.
II
დატრიხლდა ჯანა
ვოდვეილი 1 მოკმ. ა. შიფიანისა.
დასაწყისი 8 საათზედ.

ტელეგრაფი
(ჩრდილოეთის საავტოგოსია.)
7 ოქტომბერს.
ამბარბურში. 1 მარტის 1881 წლის კატანტროფის აღბას ტად.

«დროების» ტელეგრაფი, 9 ოქტომბ.

ხალხური ლექსები
ბნი მ. მუნარგასაგან ალავერდში შეკრებილთაგანნი.
ღამარს მოვიდა თიღის-ქე,
გულ-დიდად დაუდა ხარია;
შემოკუთვნენ ფშაქლები,
როგორც ბატონსა უმანია.
— შენ აქ არ მოკვალადა,
დიდი ჭკენ ცოდვა ბრადია:
დასწვი, დასდაგე სოშარს,
ცამდენ აუშვი აღია;
სოშარულ დაიც—უმაწვილი
ჩაღად გაღწეა მეგარია,
ნაგუთაუღის ჭერსოსა
შენ შესხენ რეინის კარია!
— დაიწათ, ჩემო ფშაქლებო,
მადლოეთ თქვენი ჭკარია,
სამსკეწრად მამიყვანავის
თეთრი ქორაბი ხარია.
კვ მაშინ გავარიაღეთ,
როცა გამოკელ მთანია...
ზოგისა სჭუნდეს მუყარი,
ზოგისა სჭრადეს ხმალია;
უბის-თავს არ მინათობდენ
თიღის-ძის ცხენის ნაღნია.

კვირის კალტონი

ეს ჩვენი სვიმონ-დოქი-პეტროვიკა —
«ხუცესი მიღის, მიისვამს, მიიჭამს, მიი-
სვიმონ-დოქი-პეტროვიკა — ხუცესობს,
«როდის იქნება, რომ ჩვენსევეც გამოიარს,
«გაისვამს, გამოიჭამს, გამოისვიმონ.
«დოქი-პეტროვიკა — ხუცესებს?
ხალხური ხუმრობა.
— იყო და არა იყო-რა, ჩემო ბატონებო, ერთ სოფელში ერთ მამა სვიმონზე უკეთესი არა იყო-რა!...
— ჰერი ჰაა! ეხლა ამან ზღაპრებს მიყო ხელი—დაცინით წამოიძახებს რომელიმე მკითხველი. ტყბილი, დარბაისლური საკვირაო საუბრის მაგიერ ზღაპრებით უნდა გავაცუროს ყინულზე!
— არც ყინულზე გაცურება მინდა თქვენი, ბატონო, და არც ტყბილი და დარბაისლური საუბარი არ მომწყენია ჯერ, მოვანსნებ ჩემის მხრით ამ ცილის წამებაზე შემოხსენებულ მკითხველს. საქმე ის არის მხოლოდ, რომ არიან გარემოებანი, რომლის გამო ზღაპარი უფრო გამოსადეგია ხან-და-ხან და უფრო გასაგებიც, ვინემ მართალი და უტყუარი სიტყვა.
მაეც რომ არ იყოს, თქვე დალოცვილებო, თავი ვის მოსძულებია ქვეყანაზე, — ეხლა იმისთანა დროა, რომ რამე მართალი რომ დასწერო ვისმეზე, მთელი ქვეყანა აყაყანდება და მოსვენებას არ მოგცემს. რაო და ქვეყანას «აბუნტებს», ღმერთი არ

სწამს, მართებლობა არ უყვარს და ჩვენი, ქვეყნის დამამშვენებლობის, პატივისცემა არა აქვსო. აბა, გაბედოს ვინმემ და ერთ ჩინოვნიკზე რამე თქვას! იმ წამშივე ელდა ეცემათ: ყველას გვაძაგებსო! აბა გამოსცადოს ვინმემ და ერთ რომელიმე დიაცზე რამე სთქვას! — ევაააიმე! იტკლევცენ ლოყაში ხელებს და გაიფოფრებიან იმ მიწუტშივე ყველა ქალები: ერთი ურცხვი რამ, ერთი ტუტუტი რამ ჰყოფილა, თქვენ გენაცვალეთ, ეს ღვთის და ანგელოსთა მტერიო! და ჰერი ჰაა! — ატრიალდება ათასი სხვა-და-სხვა ნაირი წისქვილი... აგრეთა სხვებიც! ბრძანეთ, აბა, ცოტა რამე ერთი რომელიმე სულიერ მამაზე, აი თუნდ წითელი ღვინო უყვარს, ან ერთხელ ერთი ალილოთა შესცდა-თქო; ჰო, აბა, ბრძანეთ და ნახეთ რა მოხდეს! ზოგიერთი პირი რომ ტაბლის კურთხევაში იყოს გართული, ხელათ მიატევენს თავის საქმეს და მოჰყეება ჩვილს და გოდებას. ჰერ, რასაკვირველია, როგორც რიგია, «ანათემამა!» დამწერს, მემრე ხეწუნა ცრემლი და ტირილი «ძღვეა-მოსილთა» გულის დასალმობელად: — «ღმერთი ჩემი ხარი შენ, ნუ განმეშორები ჩემგან, რამეთუ ჰირი მახს მე და არა ვინა არს მწე ჩემდა.
«ბარე მომადგეს მე ზვარაკად მრავალ, და კუროთა პოხილთა მომიცვეს მე.»
«აღალეს ჩემზედა პირი მათი, ვი-

თარცა ლომმან მტაცებელმან» და სხვ. და სხვ...
«და ეს «კურო პოხილი» და «ლომ-მი მტაცებელი და მყვირალი» ვართ, რასაკვირველია, ჩვენ, საბრალო მწერლები, რომლებსაც, თუ მართლს მკითხაეთ, მართლა რომ არც მწე გყავს არსაიდგან და «კუროთა პოხილთაგანაც» ვართ გარემოცული ირგვლივ... არა, ბატონებო! თქვენ ღმერთს მიმადლოთ დამეხსენით ერთი მე ვიცი რას ვმრები, როდესაც პირს უკუთქვევ ნამდვილ ყოველ დღიურს ფაქტებისაგან და მუხლს ვიდრეც, ვითომ და უმნიშვნელო, ზღაპრების წინაშე. ზღაპრებია საქმე, ზღაპრებია ეხლანდელ დროში აზრი და ქვეშა-რიტება, სხვა კი, რასაც ეხლა ნამდვილ ქვეშაპრტებათ თვლიან, დამიჯერეთ, უგვანი და უსირცხვილო ქარიკანაობაა!
მაშ გაუმარჯოს ზღაპრებს! გაუმარჯოს მათ ყველას საზოგადოთ და კერძოთ ამ ჩემს ზღაპარს, რომელიმეც, მკითხველი თუ კარგად დაუკვირდება, შეიძლება რამე საგულისხმოც მოინახოს ეგებ. «ღვიწყოთ მამ თაიღამ. სად გაჩერდით? ჰო! იყო და არა იყო-რა, ერთ სოფელში ერთ სვიმონ ხუცესზე უკეთესი არა იყო-რა. მართალი კაცი იყო ცხონებული, გულ-კეთილი და გულ-ალალი და, რა თქმა უნდა, რომ ყველას უყვარდა იგი და ესამოვნებოდა მათი ნახვა. მრთი პატარა ცოდვა

შპარი რაფინადი 1-ლის
სორცისა, ფუთი — 8 1/2 მ. გაუ.
შპარი რაფინადი, მე 2
სორცისა, ფუთი —
ფხვნილი შპარი — 7 მ. 20 კ. გაუ.
პოცაში, 10 ფუთი — 27 მან. გაუ.

თბილისი, 8 აქტომბერს.

რუსეთის სოფლების ხშირი და დაუბატონებელი სტუმარი ერთს ჩვენს სოფელსაცა სწევია. ოთხს. აქტომბერს ცეცხლს გადაუბუგავს მდიდარი და ძალზედ დასახლებული სოფელი—მარელი და ორმოცამდე კომლი კაცი ამ ხანის პირში უბინად და უფუტკა-პურად დაუტოვებია. როგორც ვთქვით, ეს უბედურება ხშირია რუსეთის სოფლებში, სადაც შენობები თითქმის ყველგან ხისა და ერთად არის მიჯგუფული და ჩვენს სოფლებს-კი ძვირად დაემართებათ ხოლმე, ცალკე იმისთვის რომ სახლები შორი-შორს არის, ცალკე თითონ შენობების მასალის გამო, რომელსაც ბევრგან ქვა და ალიზი შეადგენს. ამას გარდა ბევრგან, და მეტადრე შიგ შუაგულს მართლში, სახლების მაგივრად მიწურები, რომელთაც ცეცხლი ვერას დააკლებს.

თუმცა ჩვენში ამ პირობების წყალობით ცეცხლით გადაწვა ხშირი არ არის, თუმცა იმერეთში შორი-შორ მოსახლეობა და მართლ-მანეთში ქვისა და ალიზის შენობები და მიწურები იფარავს ქართულ ხალხს ამ საშინელის უბედურებისაგან, მაგრამ ხანდისხან მაინც ზოგიერთი გარემოებანი ხელს უწყობენ მას და ხან ერთი სოფელი, ხან მეორე განდგება ხოლ-

მე ცეცხლის მსხვერპლი. მოვიგონოთ ამ ორის წლის წინად ღირბის გადაწვა, შარშან ძარდანახისა, წრე-ულს მარელისა და ჩვენ დაერწმუნდებით, რომ ჩვენც გვერდზედ წამოწოლა არას გვარგებს და ჩვენც გემართებს ზრუნვა ამ საშინელის შტრის თავიდან აცილებისათვის, მითუფრო რომ სოფელს ხშირად გარს აკრავს ძნები, თივები, ჩალები და სხვა ამ გვარი ცეცხლის «საკბილო» მასალები.

მთი უმთავრესი პირობა ცეცხლისაგან სოფლის გადაარჩენისა შესრულებულია ჩვენს ქვეყანაში. იმერეთში ყოველს მოსახლეს თავისი შემოფარგლული ეზო აქვს და ერთის სახლიდან მეორეზე ცეცხლს გადასვლა გაუჭირდება; მართლ-მანეთში კი ხალხი უბნობითა სდგას და ერთი უბანი რომ დაიწვას, მეორე მაინც გადაარჩება. მაგრამ არც ერთ სოფელში, რამდენათაც ჩვენ ვიცით, არ არის რაიმე დაწესებულება, რომ თუ სოფელში ცეცხლი გაჩნდა, ხალხი როგორ მოიქცეს. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, — ჩვენი ხალხი ისე გულკეთილია, რომ ყოველთვის მაინდომებს მეზობლის შევლას, მეტადრე ამისთანა გაჭირებაში, მაგრამ ხშირად შეხედებით შემდეგს სურათს: გაძლიერებული ცეცხლი მოედება საბძელს, თივას, ან სახლს და გულხელდაკრეფილი გლეხი თითქო გულცივად შეისკვრის მეზობლის უბედურებას. ეს სურათი თვალის მომაცულებელია, — გულ-ციობას ხშირად უბრალოდ დასწამებთ იმ ხალხს, რომელსაც თუმცა გული სტკივა, მაგ-

რამ არ იცის, როგორ მოიქცეს, როგორ უშველოს თავის მეზობელს. ამ ამისათვის საჭიროა, რომ ყოველს სოფელში დადგენილ იქნას რაიმე წესი და ყოველმა მოსახლემ იცოდეს, თუ სოფელში ცეცხლი გაჩნდება, რა ავეჯი გაიტანოს — ბარი, თოხნი, კოკა, ცული თუ სხვა რამ. მაშინ ყველას თავის საქმე ეცოდინება და ცეცხლის დროს გულ-ხელდაკრეფილი აღარაეინ იდგება; მაშინ ერთი ბართა და თოხით მიწას მოსთბრის, მეორე წყალს მოიტანს, მესამე ცულით ბოძების დაჭრას მიჰყოფს ხელსა და საქმე წინ წაიწეოს. ამას გარდა მამასახლისს უნდა ჰქონდეს მინდობილი, რომ ყოველი მოსახლე ვალდებული განხადოს ამისთანა უბედურების დროს უეჭველად დაესწროს და შეძლებისამებრ ხელი შეუწყოს ცეცხლის გაქრობას.

ამ საზოგადო ზომებს გარდა, უნდა უეჭველად მიქცეულიქნას ყურადღება, რომ არსად მოხდეს იმისთანა მოუფიქრებელი ამბავი, რაც მართლში მომხდარა და ბოჩკებით ნაფთი აღარაეინ შეინახოს ხის დუქნებში, მეტადრე ძნებისა და საჩაღეების ახლო.

შინაური ძროხისა

ჩვენის ცხენის რკინის გზების კამპანიისა და ძალაქის საბჭოს შუათანხმობა ჩამოვარდნილა. ძალაქის საბჭომ, როგორც შევატყობინეთ ჩვენს მკითხველებს, გადაწყვიტა, რომ ახალს ხაზზედ — შორონ ცოვის ძველი-

ჰქონდა სვიმონ ხუცესს: გადაკრა უყვარდა, მაგრამ, ჰქვიანად და გულდა-მუდარად რომ გაცხინჯოთ ავერ ჩვენთვის, ან რა ცოდვაა ამაში. თუ გული მართალი გაქვს და სინილისი წმინდა, რისთვის არ უნდა დალიო კაცმა ერთი ორი სტაქანი ღღეში? რასაკვირველია, რომ აქ დიდი ცოდვა არაფერია. აგრე უყურებდა ამ საქმეს სვიმონ ხუცესის მრევლიც და გულ-მოდგინეთ უნებდა თავის მოძღვარს პაწაწინა დოქს, რომელიც მას მუდამ თან დაჰქონდა მრევლში ნებითი ხარკის ასაღებად. ამასთან, რასაკვირველია, როგორც სოფლელი ხალხის ამბავი მოგვსენებათ, მეტსახელსაც არ იყო მოკლებული ჩვენი სვიმონი. მრევლი მას «პეტორიკა ხუცესს» ეძახდა, — დაცინვით კი არა, ისე ხუმრობით. რას ნიშნავს სიტყვა «პეტორიკა», მე ჩემ თავად გეტყვით, რომ დამაფიცოთ ათას ხატზე ვერ ავიხსნიოთ სწორეთ. მერც სვიმონის მრევლი ავიხსნიდათ მის მნიშვნელობას მაგრამ უძახოდა კი, უძახოდა და უყვარდა თავის მოძღვარი. უყვარდა ისე რომ, თუ დიდი ხნის განმავლობაში სვიმონ მოძღვარი თავის მრევლის ერთ ნახევარში იყო გართული თავისი დოქით და მეორე ნახევარი დავიწყებას ჰქონდა მიცემული, — ეს უკანასკნელი სწუხდა, შლიდა ხელს განკვირებით და ერთი მეორეს ეკითხებოდა:

— მა ჩვენი სვიმონ-დოქი-პეტორიკა-ხუცესი მიდის, მიხვამს, მიიჭამს, მიისვიმონ-დოქი-პეტორიკა-ხუცესობს, როდის იქნება რომ ჩვენსკენაც გა-

მოიარს, გამოიხვამს, გამოიჭამს, გამოიხვიმონ-დოქი-პეტორიკა-ხუცესობს?..

იძახდენ ასე ერთი დღე, იძახდენ ორი, სამი, შლიდენ ხელებს, შენ ხარ ჩემი ბატონი, ტუჩების აპრუწვით, შლიდენ მათ წარბების აქმუნვით და ბოლოს, ერთ კარგ დღეს, გაიხედავდენ და რას შეხედავდენ? მათი სვიმონ-დოქი-პეტორიკა-ხუცესი მოდის, მოიხვამს-მოიჭამს და მოისვიმონ-დოქი-პეტორიკა-ხუცესობს! მაშლიდენ, რასაკვირველია, ხელებს, მიეგებებოდენ თავის მოძღვარს აღტაცებით, მოარბენინებდენ იმ წამშივე ტიკტორას და რიკ-რიკ-რიკ-რიკზე აუესებდენ ჰინჭილას.

უცქირა, უცქირა, უცქირა ამ ამბავს ეშმაკმა და ბოლოს გული მოუვიდა. — როგორ თუ, სთქვა მაცთურმა, კეთილ-გულიანი პეტორიკა-ხუცები დადიან ქვეყანაზე და ჯოჯოხეთის მამხალა არსად ჰსჩანსო? — სთქვა და გაწყრა, გაწყრა და გაჯავრდა, გაჯავრდა და გადასწყვიტა: არა სვას, არ ჰამოს, კატაზე არ იჯირითოს, სანამ სხვა პეტორიკა-ხუცების გუნდში ჯოჯოხეთის პეტორიკაც არ ერევა მათ გულის საკლავთ. დიდ-ხანს იყო, თუ პატარა ხანს, ამაზე ზღაპარი არაფერს ამბობს, მაგრამ, ბოლოს დროს, მოგვკათ სიცოცხლე, გამოჩნდა ჯოჯოხეთის მამხალაც-სახე, ლაპარაკი ამ უკანასკნელს კაცისა ჰქონდა, თუმცა ჯოჯოხეთის დადიც ეტყობოდა ზედ. ხოლო რაც შეეხებოდა მის მოქმედებას, ცდას და შრომას, ესენი ყველა მიმართული

იყენენ ერთი მიზნისადმი და ეს მიზანი იყო კეთილ-გულიანი პეტორიკა-ხუცების გაქარწყლება. ეს მით უფრო ადვილი იყო ჯოჯოხეთის მამხალასათვის, რომ უზენაესი, ყოველი განსაცდელისაგან დამფარველი და გამომხსნელი ნიჭი, — თავის მოკატუნება უფროსთან ზედ-მიწევით ჰქონდა მიღწეული. ასე რომ მისი წყალობით, უფროსის თვალში ჯოჯოხეთის მამხალეებზე ღვთისნიერი, თავდაბალი და კეთილსინილისიანი მოძღვრები სამთლითაც არ მოაზრებოდენ ქვეყანაზე. ეს ხომ უფროსთან, — უმცროსებთან, ესე იგი სხვადა-სხვა პეტორიკა-ხუცებთან, ჯოჯოხეთის მამხალა სულ სხვა პოლიტიკას მისდევდა ხოლმე. ის არა თუ არ იკატუნებდა ამ შემთხვევაში თავს, — მუშტი-კრივზე და ცემა-ტყეპაზე იყო დაფუძნებული. ის დაჯერებული იყო რომ ქვეყანა — ზღვაა, პეტორიკა-ხუცები — წვრილ-წვრილი თევზები და თვითონ ჯოჯოხეთის მამხალა კი — უზარმაზარი ლღვი, რომელსაც არა თუ აქვს ნება თავისუფლათ იტურვოს ზღვის მორევი, არამედ ვალდებულიცაა ჩაყლაპოს ყველა წვრილ-წვრილი თევზები. რა ოინებს სჩადიოდენ ისინი ამ უკანასკნელების ჩასაყლაპავათ — ეს უბრალო კალმისაგან ძნელი ასაწერია. მოგითხრობთ სანიმუშოთ ერთი იმათგანის მოქმედებას, რომლის ხრიკები მე კარგათა მაქვს გაცნობილი ერთი ძველი ხელნაწერისაგან, რომელიც დაწერილია ჩუ (დნარჩენი ქარონიკონი მოქმეულია თავგებისაგან). მაშ და მიგდეთ ყური!

სა და სათივე მოედანს შუა რიყის ქუჩაზედ — კამპანიის სახელს ქანჭკოს მეტი არ აიღოს; კამპანიის ქანჭკოს ქანჭკოს და ამ გზაზედ ეხლა ვაგონებს აღარ ატარებს.

ზესტაფონი დამ იწერებინა, რომ იქ თითქმის ყოველ-დამე უწყისობა ხდება ხოლმე, მეტადრე ზოგიერთა გმირების წყალობით, რომელნიც ღამ-ღამე დასაფრთხილებენ და მოსვენებას არ აძლევენ მცხოვრებლებს. ეს კიდევ, მაღლობა ღმერთსაო, ამბობს კორესპონდენტი, მაგრამ ხანდისხან უფრო უარესს საქმესაც სჩადიან და დედაკაცების გაუბატონებასაც კი ჰხედავენო. ამას გარდა, კვირა და უქმე დღეში ზესტაფონში ბაზრობაა ხოლმე გამართული და ეს ვაჭარბანები თითქმის ყოველ-გვარ საქონელზედ ბაჟს ახდევინებენ, თუმცა ამის ნება არა აქვთო.

ქახეთი დამა გვეწერენ, რომ იქ ახალი საშუალება აღმოუჩინათ სხვადა-სხვა მცარცველ-მგლეჯელებს ხალხის გასაყვლეფად: გლეხ-კაცებს აჯერებენ თურმე აქ მიწის დამრიგებელი კომისია მოდის და თუ ამა და ამდენს მომცემ, მე შემიძლიან იმ კომისიას დიდი მიწა მოვაჭრეინოო. ხალხიც ტუყუდება თურმე, უჯერებს სიტყვას ამ ახალ-მოდის მცარცველებს და უკანასკნელ გროშს აძლევს, ოღონდ მიწის შექენის ცრუ იმედით რამდენსამე ხანს მაინც იყოს. როგორცა გვეწერენ, ყვირელებს სამი თუმანი მიუციათ ამ საქმის გასარიგებლად ვილაც მ. ა — იან ცისათვის.

იყო და იყო ძველათ, ჩემო ბატონებო, ერთ სოფელში რამოდენიმე მოღველი და მათ შორის ერთი ჯოჯოხეთის მამხალა. რასაკვირველია, ჯოჯოხეთის მამხალამ მაინდომა სხვების გადაყლაპა, მით უფრო რომ მას თავისი ღვიძლი პატარა ჯოჯოხეთის მამხალა ჰყავდა, რომლის დიდ ჯოჯოხეთის მამხალათ გადაკეთება მწარე გულით უნდოდა. ამ მიზნის მისაღწევათ, მან იფიქრა, იფიქრა და აი რა მოახერხა.

პირველად... ამ უკანასკნელ სიტყვას რომ ვწერდი, მე წინდაწინვე ესტკებოდი იმ სიამოვნების წარმოდგენით; რომელსაც იგემებდენ ჩემი მკითხველები ამ ზღაპრის ბოლოს გაგონებით. მაგრამ, საუბედუროდ, როდესაც მივალწვი საუკეთესო ალაგამდის, ოთახში შემოვიდა რედაქციისაგან გამოგზავნილი ბიჭი, რომელმაც გადმომაკაჯერ ქვემო-მოყვანილი წერილი და შემრე რედაქციის თხოვნა, რომ ეს წერილი ამ ჟელტონში მოვაქციო როგორმე. ამისთვის ვტოვებ ჩემ ზღაპარს და ვუთავაზებ ადგილს იმ პირის გამართლებას, რომელიც უიმი-სოლაც ცნობილია ხონში თავის კარგი კაცობით. აი ეს წერილი.

«მოწყალეო ხელმწიფე,
«ბატონო რედაქტორო!
«თქვენი ვახეთის ერთ ნომერში (რომელში, სახელდობ, არ ვიცი, რადგან ცოცხალი ის № წაუვიკითხე — მესხიერებასაც მიმტყუნა) იყო დაბეჭ-

ფულს, რომელიც კომისიამ მიუსჯა მათ. თურმე რწინის გზის მმართველობა იწვევს მეზატრონიკებს ზირობებს. რომლებს ძალით მათ მმართველობას უნდა დაუთმონ რამდენიმე % - ტი, წინააღმდეგ შემთხვევაში ფულს ალგება გაუძნელებათ. ამბობენ, კითხვით მერჯან-ალა, რომელსაც ამ მმართველობიდან 62 ათასი მანეთი აქვს ასაღები, უკვე შეტყობს მას ასაღის ზირობით.

რუსეთი

— როგორც ამას წინაღ პეტერბურგიდან მოსულმა ტელეგრაფამ გაცნობა, 30 წარსულს სექტემბერს მმართველობითი სენატის 1-ს დებარტამენტში განიხილა პოსტის დებარტამენტის დირექტორის და შინაურ საქმეთა სამინისტროს კანცელიარიის მმართველის ტაინი სოვეტნიკის პერფილიევის საქმე, რომელიც სენატის სამართალში იქმნა მიცემული სახელმწიფო ფულების დახარჯვისათვის და რომელსაც სენატმა გადაუწყვიტა სამსახურიდან დათხოვნა და 15 ათასი მანეთი სამსჯავროს ხარჯის გარდახდა. პერფილიევის უკმაყოფილება გამოუცხადებია ამ განჩინებაზე და სხვა ინსტანციაში გადააქვს საქმე.

ამ ტაინი სოვეტნიკს ბრალდებოდა, რომ მან 15 ათასი მანეთი ფოსტის უწყებისა და 30 ათასი მანეთი ტამბოვის ერობისაგან სამინისტროში შემოტანილი ფული შეეჭამა. საყურადღებო არის ის გარემოება, რომ პერფილიევი გამოტყდა ამ ფულების დახარჯვაში და სთქვა, რომ 30 მანეთი იმიტომ დაეხარჯე, რომ მეგონა ტამბოვის ერობა არ მოიკითხებოდა.

— შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარსულ სექტემბრის 12-ს დაუმტკიცებია მოსკოვის პოლიციის ჩინოვნიკების შემნახველ-დამხორცველი კანის წესდება.

— ბაზეთები იწერებიან, რომ ის გვირგვინები, რომელნიც ტურგენიევის დასაფლავებაზე შემოვიდა (გარდა სამხდვარ გარეთა გამოგზავნილი გვირგვინებისა) 30 ათასს მანეთზე მეტი უნდა ღირდესო.

— ოდესის ვაჭარს როდოკონაკის უყიდნია ახალი ცეცხლის გემი, რომელსაც დიდი მწერლის ტურგენიევის სახელს არქმევს თურმე.

— ბათუმში იწერებიან გაზეთ «მხო»-ში რომ იქ ბევრი კეროსინი შემოსულა, მაგრამ ვერსად ვერ მიაქვს გემების ნაკლებობისა გამო.

უცხოეთი

— ბერლინში ამ მოკლე ხანში გამოვა ერთი ახალი დიდი გაზეთი «Die Nation» რედაქტორობით დოქტორი ბარტისა, რომელიც სოციალისტების

კლუბის წევრია. ამ გაზეთის დანიშნულებათ ექმნება ეწინააღმდეგოს ბისმარკის სოციალურ - ეკონომიურ განმარტებას. ახალი გაზეთის პროგრამაში გამოცხადებულია, რომ იმპერიის კანცლერს სურს მმართველობის და მუშების შორის ისეთი განწყობილება ჩამოაგდოს, რომლის წყალობითაც მუშები ძალა-უნებურად მმართველობის სრულს პოლიტიკურს და მოკიდებულებაში იყენენ.

— ერთი ნეპეტური გაზეთი გაცნობებს, რომ გერმანიის ჯარში ითვლება 2,800,000 კაცი; ამათ რიცხვში 780,000 ღანდშტურმია, რომელიც მხოლოდ ქალაქებშია; მაგრამ მისი შეკრება და მოხმარება ადვილია, რადგანაც ღანდშტურმს შეადგენენ საღებავები, რომლებსაც სამსახურის ვადა შეუსრულებიათ. მომქმედი ჯარი, რომელიც შესდგება 2,000,000 კაცი, განაწილება ამ რიგად: ზირული რეზერვი—1,450,000 კაცი, მუდრე რეზერვი—150,000; ღანდშტური—220,000; ყოველ წლიური რეკრუტების რიცხვი—150,000; ვოლანტიორები—50,000; წლიური ვადის ვოლანტიორები—30,000 კაცი.

— იმ მუშების კონგრესზე, რომელიც ამ უამად ჰარეშია და რომელზედაც ჩვენც გვქონდა გუშინდელს 12-ში მოყვანილი ცნობები, სხვათა შორის, თხოვლობენ თურმე, რომ მუშობა დღეში რვა საათი იყოს, კვირაში ერთი დღე თავისუფალი ჰქონდეთ მუშებს, და მუშობის ფასი ნაკლებად იყოს. ამასთანავე ბევრმა კონგრესზე დამსწრეთაგანმა წამოსთქვა, რომ, რადგანაც «სამშობლოს დედა-აზრი ბურჟუაზული და დამკვლავებელია», ამისათვის შესაძლო არის, სახელმწიფო სახელმწიფოებში უცხო მხრული მუშებიც მიიღონ სამუშაოდ, მხოლოდ იმ ზირობით კი, რომ იმისათვის ფასი ეძლეოდეთ, რაც სხვებსა. დასასრულს, კონგრესმა გამოაცხადა სურვილი, რომ ჰარლამენტმა განიხილოს კანონი, რომელიც პოლიტიკურ და მხარეშეკეთ ამისათვის შეესება. შემდეგი კონგრესი რენში შეიკრებება.

— მაშინ, როდესაც სერბიაში და ბულგარიაში მიდიანებს, ანუ სურს ჯარს, აუქმებენ, პოლშის დემოკრატებს შეუტანიათ წინადადება გალიციის სეიმში, რომ პოლიციის მსროლელები ბათალიონები შესდგას. ამ წინადადებაში მოხსენებულა, რომ გალიციას უნდა ეშინოდეს რუსეთის თავ-დასხმისა და იმისათვის ისე უნდა მოამზადდეს იგი, რომ შეეძლოს წინააღმდეგობის გაწევა. თუმცა გალიციის სეიმის უმრავლესობა წინააღმდეგო იყო ამ წინადადებასა, მაგრამ მანაც გადაეცხადნენ, რომ ავსტრიაში რუსეთისადმი მტრობა უფრო და უფრო ძლიერდება.

ბანსაღებანი

გერძო საქმეების ვეილი 3. მ. ალბედინსკი
გადავიდა სოლოლაკის ქუჩაზედ, სანდარიანცის სახლში, № 42, სადაგილ-მამულა ბანკის პირ-და-პირ.
(10—8)

თბილისის ჯარების ტანთ-სახელის საბეკვალო, რომელიც ნავთლული იო-უოვავ, იოვავს საგუ-ფაოდ ბეკვალ კასეკს და ქალაგს, რომელთაც კი

ფაუქლიანთ, მუნდირაკის და უინლაგის სალით ბეკ-ვა და აბრათვა იო ბეკვ-ვალ კასეკს და ქალაგს, რომელთაც ფახის საბე-კავ მაუინაფა მუფაოვა ისინან.
(10—2)

ბერიკული კალამი და პლიასირი

პაილის - ბაივილის წავალი

ინოლიც მავესკისა

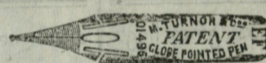
ვარშავაში

(ვარშავის ქიმიური ლაბორატორია)

ამ კალამებისათვის ბევრი მედლები და ქება მიღებული გამოჩენილ ზირთა და ავტორიტეტებისაგან.

ფასი: თითო ყუთი 1 მან.; 1 მ. 25 კ.
და 2 მ. 50 კ. (3—3)

საგლობუსო კალამები

რომლებითაც შეიძლება წერა სულ მსხვილ, უსუეთაო ქაღალდი. ერთად-ერთი სააგენტო—ინგლისის მალაზია. იქვე აუარებული სხვა-და-სხვა გვარის კალამები, ყოველს „სელისათვის“—25% იაფად, ვინც სხვავან. იქვე: მელანი, ქაღალდი, კანკერტები, რეკულები, ლაქი, კარანდაში, პენალი, კალამები, ბუმბუნიკები, პორტ-სიგარები, ალბომები, რამები, მაკრატლები, სამართებლები, სანთელი, საღესო, ცანაშეები ჭურჭლების საწმედად (ბორაგის), თეთრეულისათვის, პატარა საღესო ატაგისათვის კლიონკები. ტახტები, სავარძლები, სარკები, სავარცხლები, ბეზმე-ნი, ზარები, ბინოკლები რეკეტები, გატერპასები, მის-სასათები, კომპასები, ტერმომეტრები, მეწკები, ნემსები, მაგნატები, სვისტოკი, პომპა, ქამკები, სარტლები. საყუდური, პრობები, სპრობები, კრანები, ფილტრები, შროტები, თავის. ტანისამოსის, ცხენის და პატენტისანი მაკინტოშები, კრატები, საყუდრო ქაღალდი გატერ-კლავეტისათვის და სხვ. და სხვ.

პატაშქი—20 კ. (100—95)

ბიბლიოგრაფიული განცხადება.

ხომლი, ანუ რჩეულთა ლექსთა კრება, მოზრდილ ყრმათათვის (დამატება «ბუნების კარისა»), შედგენილი აკობ გოგებაშვილისაგან, დაბეჭ-და და ასუილება გამომცემლის გრიჭუროვის წიგნის მაღაზიაში. ფასი ექვსი შაური; ვინც ერთად იყიდის ათს ეგზემპლარსა, წიგნი ხუთ შაურად დაუთმობა.

დედანი ქართული წერისა, შედგენილი აკობ გოგებაშვილისა-გან, დაბეჭდება და საშემოდგომოთ მზად იქნება. დედანს თან მოჭეუება სა-წერი რეკულები, ლიტოგრაფიაში დაბეჭდილი და შიფერის ფიცრები ბა-დით, რომელნიც შეკეთდები არიან გერმანიაში. (10—10)